

**КП № 260 ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ ПРИ
ДЕТСКА ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА**
Минимален болничен престой – 10 дни

КОДОВЕ НА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10

Помощ, включваща използване на рехабилитационни процедури

Не включва: консултации (Z70—Z71)

Z50.8   Лечение, включващо други видове рехабилитационни процедури
Обучение за начини на самообслужване, НКД

Детска церебрална парализа

Включва: болест на Little

Не включва: наследствена спастична параплегия (G11.4)

G80.0   Спастична церебрална парализа
Вродена спастична парализа (церебрална)
G80.1   Спастична диплегия
G80.2   Детска хемиплегия
G80.3   Дискинетична церебрална парализа
Атетоидна церебрална парализа
G80.4   Атактична церебрална парализа
G80.8   Друга детска церебрална парализа
Смесени синдроми на церебрална парализа
G80.9   Друга детска церебрална парализа, неуточнена
Церебрална парализа БДУ

Забележка: Код Z50.8 се използва задължително като водеща диагноза за да покаже, че пациентът е приет за извършване на рехабилитационни процедури за състояние, обикновено лекувано преди това. Като допълнителни диагнози следва да бъдат посочени съответното остатъчно състояние, последвано от причината.

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ ПО МКБ-9 КМ

ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

ДИАГНОСТИЧНА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ

**93.01   ФУНКЦИОНАЛНА ОЦЕНКА

Физиологична оценка

Забележка: Физиологично изследване, за да оцени функцията, използвайки техники като анамнеза, наблюдение, оглед, палпация, перкусия, аускултация и други физикални тестове

Не включва: такава, които са част от:

- оценка на стареене (96023-00 [1824])
- тестване на развитие (96184-00 [1824])
- генетична оценка (96035-00 [1824])
- психическа или поведенческа оценка (96175-00 [1823])

96008-00   Неврологична оценка

92001-00   Друга физиологична оценка

Общ физикален преглед
Преглед на новородено

Включва: базови физикални измервания:

- кръвно налягане
- височина/дължина
- температура
- тегло

Не включва: тестване за развитие (96184-00 [1824])

физикален преглед като част от генетична оценка (96035-00 [1824])

ОЦЕНКА НА ЛИЧНА ГРИЖА И ДРУГИ ДЕЙНОСТИ НА ЕЖЕДНЕВЕН НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ

96021-00	<p>Оценка на грижите за себе си</p> <p>Оценка на ежедневни умения и дейности</p> <p>Оценка на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • къпане/душ • миене на зъби • обличане [дрехи] • хранене • изхранване • функционална комуникация • чистене • мобилност в средата • тоалет • измиване на косата <p><i>Не включва:</i> оценка на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • стареене (96023-00 [1824]) • хранителен прием (диетичен) (калоричен) (96026-00 [1822]) • поддържане на здравето и възстановяване (96022-00 [1822]) • поддържане на дома (96028-00 [1822])
96022-00	<p>Оценка на грижите за собственото здраве или възстановяване</p> <p>Оценка на справяне/умения при:</p> <ul style="list-style-type: none"> • приспособяване към болест или състояние и неговите клинични и функционални последствия • употреба на бандажи и превръзки • диагностично тестване/мониторинг (при състояния като ампутационен чукан, астма, диабет) • грижи или хигиена за ходило/крак (халукс валгус) (нокти на крак) (язви) (включително оценка на налични обувки) • устна хигиена • самостоятелен преглед (гърди) (гениталии) • самостоятелно инжектиране • грижи за стома <p><i>Забележка:</i> Оценка възможностите на клиента да изпълнява дейности отнасящи се до пордържане на здравето си; превантивни мерки като самооценка (преглед) или изпълнение на действия като превръзки на язви на крак/стъпало, мониториране на кръвно-захарни нива при диабет или витален белодробен капацитет при астма</p> <p><i>Не включва:</i> тези при оценка на лекарствения режим/управление (96027-00 [1822])</p>
96024-00	<p>Оценка на нужда от помошно или адаптиращо средство, грижа или оборудване</p> <p>Преценка за подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване</p> <p>Предписание за подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване</p> <p><i>Забележка:</i> За списък на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване виж блок [1870]</p>
96027-00	<p>Оценка на предписано/самостоятелно избрано лечение</p> <p>Проследяване на лекарствения прием</p> <p>Оценка управлението на лекарствения прием</p> <p>Преглед на медикаментозно лечение</p> <p><i>Включва:</i> история на медикаментозното лечение</p> <p><i>Забележка:</i> Оценка на медикаментозно лечение включва настоящия лекарствен режим на клиента, за да се определи дали е подходящ и оценка възможността на клиента да приема сигурно медикаменти. Това включва събиране на точна история на медикацията (предписвани медикаменти, медикаменти без рецепт и допълнителни медикаменти като билки, хомеопатични или витаминозни продукти, т.е самоволно избрани медикаменти). Това също включва консултация с или осигуряване извлечение на медикаментите и пла-ниране на друг доставчик на услуги.</p> <p>Медикаментозно мониториране включва запис/повторен преглед и интерпретация на резултатите, долавяне и управление на страничните лекарствени реакции. То не включва съвет, обучение или препоръки за превенция и други аспекти на управление на странични реакции на лекарствата или препоръки за друг лекарствен режим – виж Съвети и Обучение (96072-00 [1867]).</p>

Не включва: оценка на незаконна лекарствена употреба (96034-00 [1823])

ДРУГА ОЦЕНКА, КОНСУЛТАЦИЯ, ИНТЕРВЮ, ИЗСЛЕДВАНЕ ИЛИ ПРЕЦЕНКА

- 96037-00 Друга оценка, консултация или оценяване
Оценка }
Консултация }
Оценяване }
Интервю }   БДУ

Друга оценка, консултация, интервю, изследване или преценка

- 96184-00 Тестване на развитието
Преглед на растеж и развитие
Забележка: Оценка на двигателни, езикови, социални, адаптивни и/или познавателни функции чрез стандартизиирани инструменти за оценка на развитието

ДРУГИ ДИАГНОСТИЧНИ ТЕСТОВЕ, ИЗМЕРВАНИЯ ИЛИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

- 92204-00 Неинвазивни диагностични тестове, измервания или изследвания, некласифицирани другаде

****93.02 ОЦЕНКА НА СТОЙКАТА**

ФИЗИОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

- 96019-00 Биомеханична оценка
Обем на движения/тестване на мускулатура (без устройства или оборудване)
Оценка на равновесие (с тестване на сензорна организираност)
Мобилност/анализ на походка
Мускулоскелетна оценка
Оценка на стоежа
Не включва: оценка на функционална мобилност, свързана със средата на клиента (96021-00 [1822])
обем на движения/тестване на мускулатура със специализирано оборудване (96159-00 [1905])

****93.04 МАНАУЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА МУСКУЛНА ФУНКЦИЯ**

- 96019-00 Биомеханична оценка
Обем на движения/тестване на мускулатура (без устройства или оборудване)
Оценка на равновесие (с тестване на сензорна организираност)
Мобилност/анализ на походка
Мускулоскелетна оценка
Оценка на стоежа
Не включва: оценка на функционална мобилност, свързана със средата на клиента (96021-00 [1822])
обем на движения/тестване на мускулатура със специализирано оборудване (96159-00 [1905])

****93.05 ТЕСТ НА ОБЕМ ДВИЖЕНИЯ**

ТЕРАПЕВТИЧНИ ИНТЕРВЕНЦИИ НА ОПОРНО-ДВИГАТЕЛНИЯ АПАРАТ

- 96159-00 Обем на движение/тестване на мускул със специализирана техника
Изокинетично тестване

****93.06 ИЗМЕРВАНЕ ДЪЛЖИНА НА КРАЙНИК**

1866 Други диагностични тестове, измервания или изследвания

- 91906-00 Измерване дължина на крайник

****93.07 ИЗМЕРВАНЕ НА ТЯЛО (АНТРОПОМЕНТРИЯ)**

измерване на обиколка
измерване обиколка на череп

1824 Друга оценка, консултация, интервю, изследване или преценка

92210-00 Антропометрия (мензурация)

93.09 ДРУГА ДИАГНОСТИЧНА ФИЗИКАЛНА ПРОЦЕДУРАОЦЕНКА НА ЛИЧНА ГРИЖА И ДРУГИ ДЕЙНОСТИ НА ЕЖЕДНЕВЕН НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ**

96021-00 Оценка на грижите за себе си

Оценка на ежедневни умения и дейности

Оценка на:

- къпане/душ
- миене на зъби
- обличане [дрехи]
- хранене
- изхранване
- функционална комуникация
- чистене
- мобилност в средата
- тоалет
- измиване на косата

Не включва: оценка на:

- стареене (96023-00 [1824])
- хранителен прием (диетичен) (калоричен) (96026-00 [1822])
- поддържане на здравето и възстановяване (96022-00 [1822])
- поддържане на дома (96028-00 [1822])

Психична, поведенческа или психосоциална оценка

96175-00 Оценка на психично/поведенческо функциониране

Оценка на познавателната или изпълнителска функция

Оценка на умствените възможности

Забележка: Умствена/или поведенческа оценка може да включи общо оценъчно интервю (диаг-нос-тично) и оценка; психиатрична/психологична/психосоциална/физиологична история; физикален преглед; (мини) преглед на ментален статус; използване на оценителни въпросници, чеклисти, неврофизиологични/психолочни/психометрични тестове; и оценки на изхода

Не включва: оценка на познавателна функция като част от тестове за развитие (96184-00 [1824])**ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ****ТЕРАПЕВТИЧЕН УЛТРАЗВУК*****00.09 ДРУГ ТЕРАПЕВТИЧЕН УЛТРАЗВУК****Изключва:**

ултразвуково фрагментиране на уринарни камъни(59.95)

перкутанна нефростомия с фрагментация(55.04)

друга топлинна терапия(93.35)

трансуретрална (ултразвуков контрол) лазерна простатектомия(60.21)

Терапии с използване на агенти, некласифицирани другаде

96154-00 Терапевтичен ултразвук

Не включва: диагностичен ултразвук (виж блокове [1940] до [1950])**ФИЗИКАЛНИ ЛЕЧЕБНИ УПРАЖНЕНИЯ*****93.11 ПАСИВНИ (ПОДПОМОГНАТИ) УПРАЖНЕНИЯ****Изключва:**

пасивни упражнения в басейн - 93.31

Други терапевтични интервенции

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, некласифицирана другаде

*93.12 ДРУГО АКТИВНО СКЕЛЕТНО-МУСКУЛНО УПРАЖНЕНИЕ
Механотерапия

96061-02 Механотерапия

*93.13 УПРАЖНЕНИЯ СРЕЩУ СЪПРОТИВЛЕНИЕ

Изключва:

манипулация на темпоромандибуларна става - 76.95

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, некласифицирана другаде

*93.14 ТРЕНИРАНЕ НА СТАВНИ ДВИЖЕНИЯ

96129-00 Терапия с упражнение, цяло тяло

Двигателна терапия БДУ

Обща двигателна терапия като гимнастически групи, плуване

*93.17 ДРУГО ПАСИВНО СКЕЛЕТНО-МУСКУЛНО УПРАЖНЕНИЕ

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, некласифицирана другаде

*93.19 УПРАЖНЕНИЕ, НЕКЛАСИФИЦИРАНО ДРУГАДЕ

кинеситерапия по невро-развойни методики- Бобат, Войта

96061-03 Аналитична лечебна физкултура

ДРУГА СКЕЛЕТНО МУСКУЛНА - ФИЗИКАЛНО-ЛЕЧЕБНА МАНИПУЛАЦИЯ

*93.22 ТРЕНИРАНЕ НА ХОДЕНЕ И ПОХОДКА

96130-00 Умения за обучение в дейности, свързани с положение на тялото\мобилност\движение

Разходка и тренинг на походка

Тренинг на движение и позициониране на тялото като:

- движения в леглото
- извиване
- обръщане
- лягане до сядане
- седнал до изправяне
- баланс при седнало положение
- сядане извън леглото
- клякане
- баланс при изправено положение
- изправяне

Поддържане на стойка

Трениране умения в методи за подобряване осъзнаване на интегрирано движение напр.метод на Feldenkrais, Tai Chi, Yoga

Не включва: движателна терапия (96115 to 96129 [1876])

тези, където главната цел е да се тренира употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване (96142-00 [1878])

96131-00 Умения за обучение в дейности, свързани с придвижване

Трениране на умения за придвижване до/от:

- банята
- леглото
- стол
- пода
- душ
- тоалет
- количка

Не включва: такова при влизане и излизане от басейн за хидротерапия (96150-00 [1879])

такова, където главна цел е да се тренира употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване (96142-00 [1878])

*93.23 НАПАСВАНЕ НА УСТРОЙСТВО ЗА ИЗПРАВЕН СТОЕЖ
позиционно лечение

Интервенции включващи подпомагащо или адаптивно устройство, помошно средство или оборудване

96092-00 Прилагане, приспособяване, настройване или подмяна на друго подпомагащо или

адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Издаване на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Програмиране на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване

Включва: инструкция за използване и грижи за подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване

Не включва: поставяне на превръзка на:

- изгаряне (виж блок [1600])
- рана, друга освен изгаряне (30055-00 [1601])

*93.24 ТРЕНИРАНЕ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОТЕЗНО УСТРОЙСТВО И УСТРОЙСТВО ЗА ИЗПРАВЕН СТОЕЖ
трениране на ходене с патерици, проходилки, четириопорни бастуни, канадки

Умения за лична хигиена и други ежедневни дейности / независим живот

96142-00 **Обучение на умения в използване на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване**

Разходка и тренинг на походка във връзка с употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване

Рехабилитационен тренинг при употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване

Двигателен тренинг с помощни средства

Тренинг на умения в:

- поставяне на превръзки и бандажи
- системи за поставяне на медикаменти

Забележка: За списък на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване виж[1878])

Обучение за системи за поставяне на медикаменти включва умения и управление в употреба на системи за поставяне на медикаменти като инхалатори с мерителна доза, стимулиращи дишането устройства, небулайзери, трансдернални лекарствени системи и продължителни парентерални инфузии. Също включва подпомагащи помощни средства.

Не включва: имплантране на кохлеарно протезно устройство (41617-00 [329])
изваждане на кохлеарно протезно устройство (41617-01 [329])

*93.27 СТРЕЧИНГ НА МУСКУЛ ИЛИ СУХОЖИЛИЕ

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, некласифицирана другаде

ДРУГИ ПРОЦЕДУРИ ЗА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ

*93.32 ЛЕЧЕНИЕ ВЪВ ВАНА

Терапии с използване на агенти, некласифицирани другаде

96153-00 **Хидротерапия**

Забележка: Външната употреба на вода, топла и/или студена, в терапевтично поведение на болест или травма. Използване на влажна топлина и гореща вода помага за успокояване на болката и подобрява циркулацията, подпомага релаксацията и намалява мускулния спазъм и включва мерки като топли вани, топли превръзки и компреси. Използване на студена вода помага за намаляване на телесната температура, намалява отока и свива кръвоносните съдове и включва мерки като студени превръзки, ледени компреси, студени вани и душ. Специално оборудване като резевоар на Hubbard или вани с джа-кузи са снабдени с устройства, които механично разклащат водата, осигурявайки по този начин фин масаж в допълнение към терапевтичните ефекти на топлината.

Не включва: хидродилатация на пикочен мехур (36827-00 [1108])
хидротубация на фалопиеви тръби (35703-01 [1248], 35703-00 [1258])
тези, които индуцират:

- хипертермия (92178-00 [1880])
- хипотермия (22065-00 [1880])

*93.33 ДРУГА ХИДРОТЕРАПИЯ
подводен душов масаж

96153-00 Хидротерапия

Забележка: Външната употреба на вода, топла и/или студена, в терапевтично поведение на болест или травма. Използване на влажна топлина и гореща вода помага за успокояване на болката и подобрява циркулацията, подпомага релаксацията и намалява мускулния спазъм и включва мерки като топли вани, топли превръзки и компреси. Използване на студена вода помага за намаляване на телесната температура, намалява отока и свива кръвоносните съдове и включва мерки като студени превръзки, ледени компреси, студени вани и душ. Специално оборудване като резевоар на Hubbard или вани с джа-кузи са снабдени с устройства, които механично разклащат водата, осигурявайки по този начин фин масаж в допълнение към терапевтичните ефекти на топлината.

Не включва: хидродилатация на пикочен мехур (36827-00 [1108])
хидротубация на фалопиеви тръби (35703-01 [1248], 35703-00 [1258])
тези, които индуцират:
• хипертермия (92178-00 [1880])
• хипотермия (22065-00 [1880])

*93.35 ДРУГА ТОПЛИННА ТЕРАПИЯ

парафинови бани
топли компреси

Изключва:

хипертермия за лечение на карцином - 99.85

92178-00 Топлинна терапия
Хипертермична терапия

Включва: терапевтично поведение с използване на:
• загряващи превръзки
• инфрачервено обльчване
• микровълни
• къси вълни
• парафин

Забележка: Използване на топлина при терапевтично поведение на болест и травма. Хипертермия може да бъде индуцирана чрез топли превръзки или компреси, електрически одеала, поставяне в топла вода (vana или ведро), използване на влажен въздух или чрез екстра-корпорално затопляне на кръвта. Хипертермия може също да бъде използвана като допълнение към радио-терапия или химиотерапия и индуцирана от микровълни, ултразвук, ниско-енергийни радиочестотно провеждане или сонди.

Кодирай също когато е направена:

- химиотерапия (виж Индекс: Химиотерапия)
- радио-терапия (виж Индекс: Терапия, радиация)

Не включва: термокаптеризация (виж Индекс: Термокаптеризация)

термокоагулация (виж Индекс: Невротомия, по локализация, радиочестотна)

термокератопластика (90064 [173])

термосклеректомия (42746-03 [191])

термотерапия на простата чрез микровълни (37203-04 [1166])

*93.39 ДРУГА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ

електrostимулация – стабилен, лабилен метод;
терапия с нискочестотни токове
терапия със средночестотни токове
магнитотерапия
криоелектрофореза
лазер

96152-00 Биофиидбек

Забележка: Процес, чрез който физиологичната активност на клиента може да бъде превърната в електрически сигнали на зрителна и слухова системи. Примери за видове биологичен фииидбек, които могат да се посочат, включват информация за промени на кожна температура, мускулен тонус, сърдечносъдова дейност, кръвно налягане и вълни на мозъчна активност

96155-00 Стимулираща терапия, некласифицирана другаде

Лечение с терапевтичен лазер БДУ

Включва: електрическа невромускулна нервна стимулация [EMS]
функционална електростимулация [FES]
интерферентна терапия [IFT]

		транскутанна електрическа нервна стимулация [TENS]
		Забележка: Терапевтичното приложение на устройство (електрическо, лазер или ултразвук), който засилва или индуцира функционална активност в телесна част с цел подпомагане оздравяването и намаляване на болката
92199-00	Екстракорпорална шоковълнова литотрипсия [ESWL] на места некласифицирани другаде	
	Не включва: екстракорпорална шоковълнова литотрипсия [ESWL] на:	

- жълчен тракт (90956-00 [962])
- жълчен мехур (90957-00 [962])
- уринарен тракт (36546-00 [1126])

Други терапевтични интервенции

96162-00	Лечебен масаж или манипулация на съединителна/мека тъкан, некласифицирани другаде
	Втриване на терапевтичен гел, крем или лосион в тъкан на белег или рана
	Точково стимулиране, проникване или седираща терапия
	Забележка: Мануална терапия, включваща манипулация на съединителна тъкан/меки тъкани на тялото и прилагана, за да произведе ефект върху нервна и мускулна система и местна или обща циркулация на кръвта и лимфата. Принципно се изпълнява с ръце, но други механични устройства като вибратор също могат да бъдат използвани. Включва техники като:
	<ul style="list-style-type: none"> • акупресура, където се прилага налягане на акупунктурни места, за облекчаване на болката • разтриване, малки, точно локализирани, проникващи движения, изпълнени в кръгова или напречна посока върху меките тъкани
	Не включва: манипулация на става (50115-00 [1905])
	масаж:
	<ul style="list-style-type: none"> • сърдечен (затворен гръден кош) (92053-00 [1890]) • простата (92131-00 [1904]) • ректум (92094-00 [1899])

РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА ГОВОР И ЧЕТЕНЕ

*93.71 ТРЕНИРАНЕ ПРИ ДИЗЛЕКСИЯ

Обучение на умения, свързани с глас, реч, умение на езика и комуникация

96134-00 Умения за обучение на гласа

Обучение на умения, свързани с обучение, знание и познание

96113-00 Умения за обучение в дейности, свързани с памет, ориентация, възприятия или внимание

*93.72 ТРЕНИРАНЕ ПРИ ДИЗФАЗИЯ

96134-00 Умения за обучение на гласа

***93.74 ТРЕНИРАНЕ ПРИ ГОВОРНИ ДЕФЕКТИ**

96134-00 Умения за обучение на гласа

96096-00 Подпомагане на орално хранене

***93.75 ДРУГО ГОВОРНО ТРЕНИРАНЕ И ЛЕЧЕНИЕ**

96134-00 Умения за обучение на гласа

ДРУГА РЕХАБИЛИТАЦИОННА ТЕРАПИЯ

*93.81 РЕКРЕАЦИОННА (ВЪЗСТАНОВИТЕЛНА) ТЕРАПИЯ

занимателна терапия

игрова терапия

Изключва:

игрова психотерапия - 94.36

Умения за лична хигиена и други ежедневни дейности / независим живот

Включва: оценка на прогреса

96140-00 Обучение на умения в дейности, свързани със самостоятелни грижи/възстановяване
Тренинг на умения в:

- къпане/душ
- миене на зъби
- обличане [дрехи]
- хранене
- изхранване
- хранителен прием [диетичен] [калоричност]
- функционална комуникация
- чистене
- тоалет
- измиване на коса

Не включва: тренинг на умения за:

- дейности за поддържане на здравето (96141-00 [1878])
- домакински дейности (96143-00 [1878])
- придвижване (96130-00 [1876])
- употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудуване (96142-00 [1878])

***93.82 ОБРАЗОВАТЕЛНА ТЕРАПИЯ**

обучение на лежащо болни деца
специално обучение за недъгави

96104-00 Музикална терапия

96110-00 Умения за обучение в дейности, свързани с обучението

Тренинг на умения в:

- аритметика
- четене
- изследователски умения
- писмено изразяване

96112-00 Умения за обучение в дейности, свързани със сензорна\сензомоторна\невросензорна функция

Фин или цялостен тренинг на моторни умения

Познавателна терапия

Терапия за интеграция на усещанията

Тактилна стимулация

Забележка: Интевенции, включващи сензорна стимулация и адаптиране на отговорите към нея, свързани с неврологични нужди. Целта е да се подобрят възможностите на мозъка да преработва и организира усещанията.

96113-00 Умения за обучение в дейности, свързани с памет, ориентация, възприятия или внимание

96114-00 Умения за обучение в дейности, свързани с изпълнителски умения

Тренинг на уменията в:

- креативно мислене
- вземане на решения
- мотивация
- организираност
- планиране
- решаване на проблем

96181-00 Арт терапия

***93.83 ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕРАПИЯ**

терапия подготвяща за ежедневна активност

96146-00 Професионални умения и професионално обучение

Тренинг на умения в:

- намиране на работа

- изпълнение на работни задължения
- планиране на пенсиониране
- професионално проучване
- доброволно участие

Не включва: утежняване на работата/условията (виж Азбучен индекс: Обучение, умения, движение)

***93.89 РЕХАБИЛИТАЦИЯ, НЕКЛАСИФИЦИРАНА ДРУГАДЕ**

вкл.позиционно лечение, миофиизиотерапия, роботизирана рехабилитация

96121-00 Терапия с упражнения, мускули на ръцете

96151-00 Тренинг на други умения
Тренинг за шофьор
Тренинг за умения БДУ

***93.95 ХИПЕРБАРНА ОКСИГЕНАЦИЯ**

Хипербарна кислородна терапия

Хипербарна оксигенация

Включва: 100% оксигенация
тази при рана

13020-00 Хипербарна кислородна терапия, > 90 минути и ≤ 3 часа

ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНФУЗИЯ НА ДРУГО ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО

Включва:

подкожна инжекция или инфузия с местно или общо действие
интрамускулна инжекция или инфузия с местно или общо действие
интравенозна инжекция или инфузия с местно или общо действие

***99.27 ЙОНОФОРЕЗА**

Приложение на фармакотерапия

96205-09 Друго приложение на фармакологичен агент

Виж допълнителни знаци

Приложение на фармакологичен агент през отвор
Интрадермално инжектиране на фармакологичен агент
Йонофореза

Топично   }

Трансдермално   }   приложение на фармакологичен агент

Не включва: приложение на фармакологичен агент през

РАЗЛИЧНИ ФИЗИКАЛНИ ПРОЦЕДУРИ

***99.81 ХИПОТЕРМИЯ (ЛОКАЛНА)**

Изключва:

стомашно охлаждане - 96.31

стомашно замразяване - 96.32

такава инцидентна при отворена сърдечна хирургия - 36.92

Терапии с използване на агенти, некласифицирани другаде

22065-00 Студотерапия

Хипотермична терапия

Хипотермия на цяло тяло

Забележка: Използване на студ в терапевтично поведение при болест или травма. Хипотермия може да бъде индуцирана с ледени превръзки или компреси, охлаждащи чаршифи, поставяне в студена вода (vana или ведро) или чрез екстракорпорално охлаждане на кръвта. Хипотермия може да бъде също индуцирана като предпазна мярка при някои сърдечно-съдови или неврологични хирургични процедури или като допълнение към анестезията при хирургични процедури на крайници.

Не включва: криотерапевтична деструкция на тъкани (виж Индекс: Криотерапия, по локализация)

дълбока хипотермия (22075-00 [642])

стомашна хипотермия (13500-00 [1899])

хипотермична терапия заедно със сърдечен и циркулаторен арест (22075-00 [642])

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако са приложени и отчетени две основни диагностични (двукратно – при приемане и преди изписване от лечебното заведение) и три основни различни терапевтични процедури или една процедура роботизирана рехабилитация дневно, посочени в блок **Кодове на основни процедури по МКБ-9 КМ.**

За всички клинични пътеки, в чийто алгоритъм са включени образни изследвания (рентгенографии, КТ/МРТ и др.), да се има предвид следното:

Всички медико-диагностични изследвания се обективизират само с фотокопие на оригинални документи, които задължително се прикрепват към ИЗ. Рентгеновите филми или друг носител при образни изследвания се прикрепват към ИЗ.

Резултатите от рентгенологичните изследвания се интерпретират от специалист по образна диагностика, съгласно медицински стандарт „Образна диагностика”.

Документът с резултатите от проведени образни изследвания съдържа задължително:

- трите имена и възрастта на пациента;
- датата на изследването;
- вида на изследването;
- получените резултати от изследването и неговото тълкуване;
- подпис на лекаря, извършил изследването.

Фишът се прикрепва към ИЗ.

В случаите, когато резултатите от проведени образни изследвания не могат да останат в болничното лечебно заведение, в ИЗ на пациента следва да се опише точно резултата от проведеното образно изследване, а самите снимки от него се предоставят на пациента срещу подпис в ИЗ.

Проведените диагностични процедури задължително се отразяват в ИЗ, а терапевтичните - във физиопроцедурна карта (бл. МЗ № 509-89).

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътека включва дейности и услуги от обхвата на медицинската специалност "Физикална терапия и рехабилитация", осъществявана най-малко на **второ ниво** на компетентност съгласно медицински стандарт "Физикална и рехабилитационна медицина".

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположено на територията му и имащо договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинскa апаратура
1. Клиника/отделение по физикална и рехабилитационна медицина

В случаи с развито едно направление на специалността или профилиране по нозология/и, свързано с профила на болницата, структурата може да бъде оборудвана само със съответната по вид апаратура.

2. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА.

Блок 1. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

- най-малко двама лекари, от които най-малко един с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина.

Блок 2. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

- най-малко двама лекари, от които най-малко един с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина.

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

Дейностите и услугите се осъществяват независимо или се планират за изпълнение в зависимост от развитието, тежестта и остротата на съответното заболяване и определения диагностично-лечебен план.

1. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ.

Физикална терапия и рехабилитация при пациенти с детска церебрална парализа и:

- изоставане в двигателното, говорното или психическото развитие над 3 месеца;
- изразениmono-, хеми-, квадри-, парапарези/парализи;
- изразен дискоординационен синдром;
- изразено нарушение на равновесието;
- когнитивни и речеви нарушения при горепосочените синдроми.

2. ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШЕН ПЛАН за терапевтично поведение за подобряване на двигателните и трофичните функции с определяне на броя и продължителността на последващите болнични престои.

3. ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

Прием и изготвяне на диагностично-лечебен план.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ КЛИНИЧНА ПЪТЕКА

Всяка нова хоспитализация при ДЦП, която отговаря на някои от индикациите за хоспитализация се отчита като нова клинична пътека.

По клиничната пътека могат да се извършат не повече от 12 хоспитализации годишно с обща продължителност най-малко 120 дни, разпределени последователно или през определени периоди от време по преценка на лекаря, предлагащ хоспитализацията.

При деца до 4 г. (препоръчителен алгоритъм на лечебно поведение).

Специализирана кинезитерапия (невро-развойни методики по Бобат и/или Войта) сензорно-интеграционна терапия (при необходимост), позиционна терапия, механотерапия, магнитно поле, електростимулации за антагонисти на спастичната мускулатура на крайниците, за права коремна мускулатура и лумбална част на паравертебрална мускулатура, топлинни процедури – термо-/крио терапия, хидротерапия,), говорна и/или когнитивна терапия (при необходимост), медикаментозно лечение – антиепилептика (при необходимост), психостимуланти (при деца със забавена или липсваща идеомоторика), миорелаксанти пер ос (при необходимост)

При деца от 4 до 8 г. (препоръчителен алгоритъм на лечебно поведение).

Специализирана кинезитерапия (невро-развойни методики по Бобат и/или Войта), аналитична кинезитерапия, позиционна терапия, механотерапия, електростимулации за антагонисти на спастичната мускулатура на крайниците, за права коремна мускулатура и лумбална част на паравертебрална мускулатура, топлинни процедури – термо-/крио терапия, хидротерапия, дейности от ежедневния живот, говорна и/или когнитивна терапия (при необходимост), медикаментозно лечение – антиепилептика (при необходимост), психостимуланти (при деца със забавена или липсваща идеомоторика), миорелаксанти пер ос (при необходимост).

При деца от 8 до 18 г. (препоръчителен алгоритъм на лечебно поведение).

Аналитична кинезитерапия, позиционна терапия, механотерапия, електростимулации за антагонисти на спастичната мускулатура на крайниците, топлинни процедури – термо-/крио-терапия, хидротерапия, фонографеза (по необходимост при постоперативни цикатрикси), говорна и/или когнитивна терапия (при необходимост), медикаментозно лечение – антиепилептика (при необходимост), психостимуланти (при деца със забавена или липсваща идеомоторика), миорелаксанти пер ос (при необходимост).

При пациенти над 18 г. (препоръчителен алгоритъм на лечебно поведение).

Аналитична кинезитерапия, механотерапия, електростимулации за антагонисти на спастичната мускулатура на крайниците, топлинни процедури – термо-/крио-терапия, хидротерапия, фонографеза (по необходимост при постоперативни цикатрикси), когнитивна терапия (при необходимост), медикаментозно лечение – антиепилептика (при необходимост), психостимуланти (при пациенти със забавена или липсваща идеомоторика), миорелаксанти пер ос (при необходимост).

Здравни грижи.

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

4. ОБУЧЕНИЕ НА РОДИТЕЛИТЕ/БЛИЗКИТЕ КАТО КОТЕРАПЕВТИ (в сферата на дефицит - движителна и/или говорно-когнитивна) за продължаване на рехабилитационния режим в домашна обстановка по инструкции.

5. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

До навършване на 1г. 6м. по форма, тежест и картина, съобразно с клиничната находка, образната диагностика (ЯМР/КАТ) и резултатите от тестовете – моторни, говорни и психологични.

III. ДИАГНОСТИЧНИ, ЛЕЧЕБНИ И РЕХАБИЛИТАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ПРИ ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА:

1. Контрол на здравното състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение въз основа на:

- обективни данни за подобряване или поддържане на двигателните и/или говорно-когнитивни функции (при отклонения), и/или самостоятелност в зависимост от възрастта на детето и тежестта на ДЦП;
- изготвен годишен план за терапевтично поведение;
- проведено обучение на родителите като котерапевти.

2. Оценка на потребностите от диагностични, лечебни и рехабилитационни дейности и услуги след приключване на хоспитализацията, в т. ч.:

- контролни прегледи в изписващото лечебно заведение;
- продължаване на лечението в извънболнични или домашни условия.
- необходимост от последваща рехабилитация в болнични условия.

В цената на клиничната пътека влизат до два контролни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след изписване и задължително записани в епикризата.

Контролните прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза включена в Наредбата за диспансеризация, пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата.

6. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

IV. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в “История на заболяването” (ИЗ) и в част II на “Направление за хоспитализация” - бл.МЗ-НЗОК №7.

2. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБНИЯ АЛГОРИТЪМ – в “История на заболяването” и във физиопроцедурна карта (бл. МЗ № 509-89), която е неразделна част от ИЗ.

3. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- “История на заболяването”;
- част III на “Направление за хоспитализация” - бл.МЗ-НЗОК №7;
- епикриза – получава се срещу подпись на пациента (родителя/настойника), отразен в ИЗ.

4. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ (Документ) – подписва от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от “История на заболяването”.

ФИЗИОПРОЦЕДУРНАТА КАРТА (БЛ. МЗ № 509-89) И ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ СЕ ПРИКРЕПЯТ КЪМ ЛИСТ “ИСТОРИЯ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО”.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ ДЕТСКА ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА

Детската церебрална парализа (ДЦП) е непрогресиращо заболяване на незрелия мозък, възникващо по време на вътреборното развитие на плода, раждането или 30 дни след него, като се засягат двигателните функции – позата на тялото и координацията на движенията, когнитивно-комуникационните умения - говор, интелект, фина моторика, усещания, поведение; като понякога са съчетани с увреди на зрителния и слуховия апарат и може да се наблюдават гърчове.

ДЦП е тежко, социално значимо заболяване с честота 2,5 на хиляда, намиращо се на границата на три основни медицински специалности – физикална медицина и рехабилитация (ФМР), нервни болести и детски болести, а поради широката гама от мозъчни дисфункции, до тази граница имат допир и редица немедицински специалисти като психолог, логопед, специален педагог и други.

Всички рехабилитационни дейности са насочени към овладяване проблемите на увреденото дете в различни периоди от развитието му и в различни сфери на мозъчната дейност – двигателна, говорна, интелектуална, сензорна, с оглед неговото етапно социализиране и подобряване качеството му на живот.

Лекарят-специалист по ФМР е ключова фигура ("мениджър"), като организира и определя процеса на комплексната, поливалентна и етапна рехабилитация. Той ръководи екип от специалисти, като осигурява сътрудничеството помежду им и организира режима на детето съответно с неговия рехабилитационен потенциал и последователността на съответните медицински и парамедицински процедури.

Най-отговорен е процесът на ранната диагностика, като при закъснението ѝ често пъти се стига до развитието на тежки форми на ДЦП, което обрича детето на различни по тежест и форма инвалидности, затрудняващи изцяло неговото моторно и психично развитие. Забавянето на диагнозата, а оттам и на рехабилитацията, води след себе си до влошаване на прогнозата за максималната му социализация. Веднъж поставена като диагноза, ДЦП не може да бъде "излекувана" в общоприетия смисъл и това състояние се нуждае от непрекъснати грижи, осигуряващи на детето по-високо качество на живот.

Болничното лечение осигурява комплексност, поливалентност и етапност в медико-педагогическата рехабилитация на ДЦП, което се реализира чрез екип от специалисти определящи единната тактика (блиските цели) и стратегия (далечните цели), съобразени с календарната и психо-моторна възраст на детето, което определя и ефективността на провежданата рехабилитация.

Болничното лечение създава реални условия за снижаване процента на обща и тежка инвалидизация на тези деца, като им се дава възможност за достигане на по-високо ниво на независимост и себереализация, което да им позволи пълноправно и качествено участие в обществения живот.

Робот-асистираната локомоторна терапия (роботизираната рехабилитация) цели вертикализация, стабилизиране на стойката и постигане на постурална стабилност, изграждане на правилен механизъм на ходене и трениране на походката. Това се осъществява чрез многократно повторение на стъпките в различните фази на ходене, което води до баланс между агонистични и антагонистични групи, както и включване на антигравитационните мускули. Подпомага преодоляването на патологичните двигателни схеми и спастично повишения мускулен тонус.

Устройството е изградено на принципа на интегриран компютърен контрол, като флексията на глезненната и колянната става се извършва пасивно и подпомогнато чрез специфичен софтуер. Скоростта на ходене се контролира съгласно индивидуалните особености на детето.